

Макроекономічні передумови забезпечення фінансової стійкості виробничо-торгівельних підприємств

Сергій Очердько

аспірант спеціальність 051 «Економіка»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: ocheredkosv@krok.edu.ua

Ольга Пилипенко

науковий керівник,
к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів та обліку,
ВНЗ «Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського»
м. Київ, Україна
e-mail: pylypenko.olha@tnu.edu.ua
ORCID: 0000-0003-3997-9108

Після відновлення Україною незалежності в 1991 р. національна економіка почала стрімкий перехід від планової до ринкової. Забезпечення фінансової стійкості стало однією із головних завдань для виробничо-торгівельних підприємств того часу, є актуальним та гострим питанням і в наш час. Світові фінансові кризи, внутрішня політична нестабільність в країні, окупація частини території в 2014 році, пандемія COVID-19, повномасштабне вторгнення 2022 р., всі ці фактори прямо впливають на макроекономічний стан в країні та безпосередньо, викликають ризики в управлінні виробничо-торгівельними підприємствами впливаючи на фінансову стабільність.

Мета та завдання дослідження полягають в розробці теоретичних і практичних макроекономічних передумов для забезпечення фінансової стійкості виробничо-торгівельних підприємств в Україні, їх подальшого розвитку та збільшення їх частки в економіці України.

Доля виробничо-торгівельних підприємств складає 10 % в загальній структурі ВВП України[2]. Стратегічне завдання Міністерства Економіки України досягти позначки як мінімум 20 % до 2028 р.

Шлях до створення сучасних макроекономічних передумов забезпечення фінансової стійкості виробничо-торгівельних підприємств та збільшення їх долі у ВВП країни полягає в довготривалій і щільній взаємодії суб'єктів господарювання України та держави в цілому, як головного регулятора національної економіки.

Так, наприклад, кількість виробничо-торгівельних підприємств в Україні за останнє десятиріччя постійно скорочується з 105 873 суб'єктів в 2010 р. до 93 633 в 2022 р. Також щорічно зменшується кількість зайнятих працівників на таких підприємствах з 1 961 033 в 2012 р. до 1 118 128 працівників в 2022 р.

При цьому витрати на виробництво збільшуються і 2021 р. досягли рекордної позначки в 1 210 989 617,1 тис. грн. Прибутковість виробничо-торгівельних підприємств не кожного року є позитивним, так, наприклад, в 2022 р. чистий збиток по галузі склав 118 975 448,6 тис. грн.

Основні напрямки створення макроекономічних механізмів забезпечення фінансової стійкості полягає в створенні таких передумов як:

- Реформування податкового законодавства України. Одне з найголовніших питань є забезпечення рівних умов діяльності для всіх суб'єктів господарської діяльності.

- Детінізація економіки України та боротьба з корупцією. Відомо, що станом на 2022 р. частка тіньової економіки складає понад 30 % від загального ВВП України. Детінізація економіки дозволить збільшити надходження до бюджету більше ніж на третину, що в свою чергу зробить можливим збільшити видатки з бюджету в тому числі і на розвиток та підтримку виробничо-торгівельних підприємств.

- Реформа судової системи. Удосконалення та реформування роботи цього органу забезпечить безперебійну роботу всіх сфер діяльності України.

- Реформа митного законодавства України. Для підтримки виробничо-торгівельних підприємств України необхідно забезпечити належну діяльність даної структури. Насамперед, регулювання митних платежів, їх зменшення на продукцію яка використовується для виробництва вітчизняного продукту (сировину, комплектуючі тощо) і навпаки збільшення митних платежів на продукцію яка може бути заміщена продуктом вітчизняного виробництва. Надання відтермінування на сплату митних платежів на сировину та комплектуючі для вітчизняних виробничо-торгівельних компаній.

- Підтримка виробничо-торгівельних підприємств з боку держави. Надання доступного кредитування бізнесу, грантів, податкові канікули тощо забезпечить розвиток вітчизняних компаній.

Отже, створення сучасних дієвих макроекономічних передумов забезпечить стабільні та сприятливі умови для виробничо-торгівельних підприємств України, а саме, зупинить скорочення компаній в даній галузі економіки, створить робочі місця, скоротить витрати на виробництво продукції, забезпечить стабільну прибутковість по даній галузі, збільшить долю переробних підприємств у ВВП України з 10 до 20 %.

Ключові слова: фінансова стійкість виробничо-торгівельних підприємств.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України. URL.: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/sze_20.htm (дата звернення 24.10.2023 р.).
2. Міністерство Економіки України. URL://www.me.gov.ua (дата звернення 24.10.2023 р.).
3. Бланк І.О., Ситник Г.В., В.С. Андрієць В.С. Управління фінансами підприємств : підручник – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Київ : Київ, 2017. – 792 с. (дата звернення 24.10.2023 р.).
4. Лучко М.Р., Жукевич С.М., Фаріон А.І. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник/ Тернопіль., ТНЕУ, – 2016 – 304 с. URL:<http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/19240/1/Fin%20analiz%20Verstka.pdf> (Дата звернення 24.10.2023 р.).